Opettajien materiaalipaketti näyttely-vierailun tueksi Tampereen taidemuseon Vuoden nuori taiteilija 2026 Roope Itälinna -näyttelyyn

Tampereen taidemuseon Vuoden nuori taiteilija 2026 Roope Itälinna -näyttelyn maalauksissa yhdistyvät fotorealismin tarkkuus ja inhimillisen kokemusmaailman moniulotteisuus.

Näyttelyn teokset ovat arvokkaita ja herkkiä, joten toivomme opettajan muistuttavan oppilaita turvallisesta etäisyydestä teoksiin. Pienempien oppilaiden kanssa on luontevaa kierrellä yhtenä ryhmänä. Yläkoululaisten ja lukiolaisten kanssa voi ryhmän vahvuudet huomioiden miettiä, voivatko oppilaat ohjeistettuina keskustella pienryhmissä tai pareittain ennen yhteistä läpikäyntiä. Opettajana kuljet kuitenkin ryhmäsi mukana ja olet vastuussa oppilaistasi koko vierailun ajan.

Taidemuseolla kannustamme omatoimivierailulla olevia ryhmiä kiertämään ja keskustelemaan näyttelystä ja teoksista yhdessä. Tulostettu tehtävälappu johdattaa helposti oppilaita hakemaan vastaukset vain esitettyihin kysymyksiin ja taiteesta nauttiminen sekä aika oivaltamiseen saattaa unohtua kiireessä. Ryhmän omatoimivierailulla on siksi tärkeää rohkaista koululaisia näkemään ja oivaltamaan itse sekä tekemään omia tulkintoja.

Voit valita erilaisista pohdintatehtävistä sopivia aikataulut ja ryhmän taitotaso huomioiden. Voitte myös pyytää vierailunne ajaksi näyttelyn kassalta lainaksi ilmaiset ääniopaslaitteet, kielinä suomi ja englanti. Isoille ryhmille äänioppaat kannattaa varata ennakkoon: mainitse asiasta samalla kun varaat vierailuajan. Ääniopaslaitteet sopivat parhaiten yläkoululaisille ja sitä vanhemmille.

Vierailua suunniteltaessa on hyvä muistaa, että näyttelytilamme ei ikävä kyllä ole täysin esteetön, joten tutustuttehan tarvittaessa esteettömyystietoihimme osoitteessa: Esteettömyys - Tampereen taidemuseo

Huomioittehan myös väistötilojemme sijainnin eli näyttelymme sijaitsee osoitteessa: Kutomosalit, Finlaysonin alue, Finlaysoninkuja 9, kerros 3B.

Tarkemman kartan ja esimerkiksi ohjevideon saapumiseen löydätte osoitteesta: Saapuminen - Tampereen taidemuseo

VUODEN NUORI TAITEILIJA
YOUNG ARTIST OF THE YEAR

TAMPEREEN TAIDEMUSEO
TAMPERE ART MUSEUM

Vuoden nuori taiteilija 2026
Roope Itälinna

Vuoden 2026 nuoreksi taiteilijaksi valittu **Roope Itälinna** (s. 1990) on Turussa asuva ja työskentelevä taidemaalari. Hän on yksi suomalaisen nykymaalauksen vaikuttavimpia ja teknisesti omaleimaisempia tekijöitä.

Tampereen taidemuseo on valinnut Vuoden nuoren taiteilijan vuodesta 1985 lähtien. Palkinnoksi taiteilija saa 25 000 euron stipendin sekä oman näyttelyn. Näyttelystä tehdään myös kirja. Palkinnon idea on nostaa esiin nuoria lahjakkaita tekijöitä ja kiinnittää yleisön huomio nykytaiteeseen. Valintahetkellä taiteilijan tulee olla enintään 35-vuotias.

Roope Itälinna kuvaa maalauksissaan inhimillisen kokemusmaailman moniulotteisuutta – yksinäisyyttä ja yhteyden kaipuuta, eskapismia ja hedonismia, henkilökohtaisia muistoja ja kuvitteellisia tilanteita. Näyttelytila jakautuu kahteen eri aihepiiriin: Toisessa näyttelysalissa Itälinna tarkastelee yksinoloa kodinomaisissa miljöissä ja ulkona välittäen pienin viittein kerronnallisuutta ja tunnetiloja, kuten yksinäisyyden ja vieraantuneisuuden kokemuksia. Toisessa salissa siirrytään öiseen reivi- ja klubielämään ja niihin liittyvään yhteisöllisyyteen. Päiväaikaa kuvaavia teoksia hallitsee keskipäivän valo, joka paljastaa yksinolon ja painostavan hiljaisuuden kokemuksen. Näyttelyn yöllisten maalausten tanssivat nuoret ovat uppoutuneet ekstaattisina omiin sfääreihinsä keskellä neonvalovärikylpyä, ilmassa leijailevaa savua ja konemusiikkia. Joissakin teoksissa on myös dystooppista sävyä, kun ihmiset harhailevat äärettömiltä tuntuvissa tiloissa kontaktia saamatta, irrallaan muista. Melankolia, yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemus ihmisjoukon keskellä nousee teemana vahvasti esille. Hahmot ovat muidenkin seurassa yksin, selin kääntyneinä tai katse pois suunnattuna.

Roope Itälinnan teoksissa valokuvamainen tarkkuus, voimakas värimaailma ja minimalistinen tilallisuus yhdistyvät tavalla, joka luo maalauksiin latautuneen tunnelman. Itälinna käyttää fotorealististen akryyli- ja öljyvärimaalaustensa lähtökohtana ottamiaan valokuvia, joiden pohjalta hän rajaa ja sommittelee aiheensa lisäten teoksiin myös kuvitteellisia elementtejä. Itälinnan maalausprosessi on yksityiskohtaisuudessaan ja tarkkuudessaan työläs sekä aikaa ja keskittymistä vaativa.

ROOPE ITÄLINNA
Illusion Revived 2023
öljy ja akryyli kankaalle
Heinon taidesäätiön kokoelma
kuva: Jere Satamo

ENNEN MUSEOVIERAILUA

Voitte tutustua taiteilijaan etukäteen katsomalla Tampereen taidemuseon tuottaman haastatteluvideon. Videon kesto on noin kymmenen minuuttia. Video löytyy osoitteesta:
https://www.youtube.com/watch?v=kV0u_ARGohg
Haastattelu: Vuoden nuori taiteilija 2026 Roope Itälinna – Young Artist of the Year 2026

Videon katsomisen jälkeen voitte yhdessä pohtia seuraavia kysymyksiä:

Minkälaiset asiat sinulle jäivät videosta mieleen?

Mitkä asiat sinun mielestäsi olivat taiteilijalle tärkeitä?

Minkälaiset asiat ovat sinulle taiteessa tärkeitä?

Minkälaisesta taiteesta itse pidät?

Jos sinä piirrät, maalaat tai taiteilet, minkälaisia asioita haluat kuvata?

Ovatko nämä asiat sinulle merkityksellisiä?

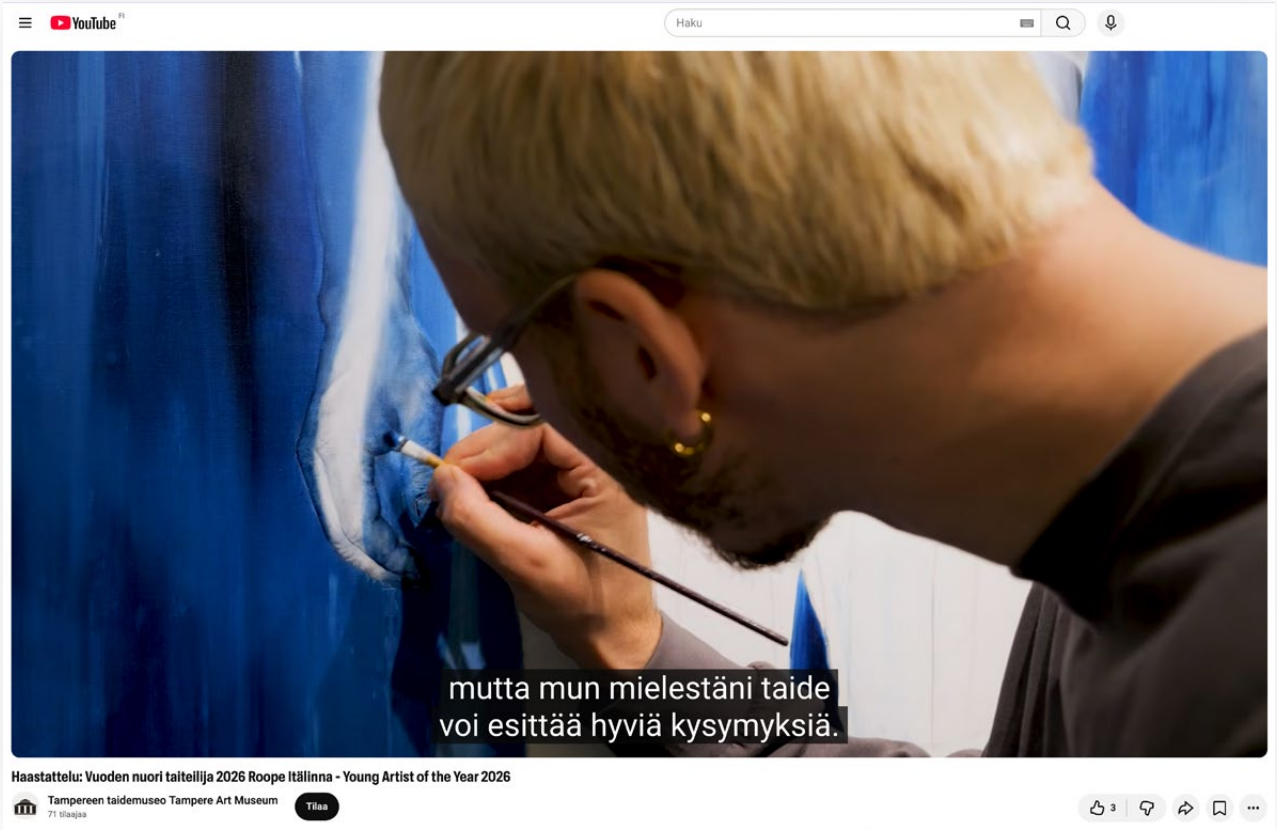

NÄYTTELYSSÄ

TULKINTOJA JA TUNNELMIA

Itälinna jättää maalausprosessissaan tilaa luovuudelle ja muutoksille, hän miettiikin teostensa merkityksiä usein vasta niiden valmistuttua. Teoksissa voi havaita erilaisia tasoja ja jännitteitä eivätkä aiheiden merkitykset ole selviöitä – teokset tarjoavat tilaa jokaisen omille tulkinnoille.

Tutustukaa yhdessä taiteilijan teoksiin. Voitte käsitellä teosten äärellä esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

Miltä maisemassa tuoksuisi?

Voitko kuvitella äänimaailman?

Millaisia ajatuksia sinulla herää? Mitä näet? Mitä et näe?

Havaitsetko jotain tuttua? Entä vierasta? Mistä se johtuu?

Mitä teoksessa on meneillään ja miten tilanteeseen päädyttiin?

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

Minkälaisia tunnetiloja ja tunnelmia voit havaita teoksissa? Mikä teoksista on mielestäsi toiveikkain? Entä surullisin tai uhmakkain?

Millaisia adjektiiveja käyttäisit kuvailemaan yksittäistä teosta tai siinä esiintyvää henkilöä?

Minkä teoksen tunnelma puhuttelee sinua eniten? Miksi?

Voitte yrittää myös yhdessä miettiä, löysittekö teoksista jännitteitä tai vastakkaisia tapoja tulkita samaa teosta.

ROOPE ITÄLINNA
Curtain Dream 2018
öljy ja akryyli MDF-levylle
kuva: Juuli Kangasniemi

KÄSIN VAI KONEELLA

Roope Itälinna aloittaa työskentelyn usein ideasta, minkä pohjalta hän ottaa referenssivalokuvia eli lavastettuja valokuvia maalaustensa malleiksi. Tämän jälkeen hän luonnostelee kuvan lyijykynällä ja valitsee maalausvälineet (akryylimaalit, öljymaalit tai näiden yhdistelemisen, hän maalaa sekä kynäruiskulla että perinteisesti siveltimillä). Itse maalausprosessiin taiteilija kertoo jopa uppoutuvansa. Hän maalaa hitaasti ajan kanssa ja antaa itsensä kokeilla ja testailla: samasta teoksesta voi olla vaikka viisi erilaista versiota ennen kuin teos on valmis. Taide tuo Itälinnalle merkityksellisyyttä elämään ja hän on kommentoinut, että taide ei välttämättä anna vastauksia, mutta voi esittää hyviä kysymyksiä. Maalausprosessi voi olla taiteilijalle ikään kuin oman ajattelun jalostamista.

Voitte miettiä seuraavia kysymyksiä:

Mitä mieltä olet taiteilijan teoksista?

Kannattaako maalata, kun voisi käyttää valokuvia ja tekoälyä? Miksi?

Onko tekoälyllä tuotettu kuva yhtä arvokas kuin käsin maalattu? Miksi tai miksi ei?

Onko eroa, näkeekö kuvan esimerkiksi television tai puhelimen ruudulta tai aitona teoksena esimerkiksi näyttelyssä?

MUUTOKSIA?

Itälinna pohtii, että on ollut kiinnostavaa huomata, miten hänen taiteensa on muuttunut ja mitkä asiat ovat pysyneet ennallaan hänen tuotannossaan. Kymmenen vuoden aikana taiteelliset ja maalaukselliset pyrkimykset ovat kehittyneet, vaikka muutokset eivät olekaan suuria.

Tutkikaa teoksia katsomatta teoslappuja. Voitte pohtia yhdessä seuraavia:

Huomaatko muutoksia teoksissa? Minkälaisia? Entä mitkä asiat ovat pysyneet samoina?

Pystytkö päättelemään, onko teos uudempaa vai vanhempaa tuotantoa? Mistä?

ROOPE ITÄLINNA
Acid Wash 2024
öljy ja akryyli kankaalle
Kansallisgalleria, Nykytaiteen museo Kiasma
kuva: Kansallisgalleria, Nykytaiteen museo Kiasma / Petri Virtanen

OMAN TIEN LÖYTÄMINEN

Roope Itälinnalle teknomusiikki ja reivit ovat olleet identiteetin kannalta tärkeitä ja niiden vaikutteita voi löytää myös hänen maalauksistaan. Musiikin maailmaan voi uppoutua tai paeta, samoin kuin esimerkiksi taiteen tekemiseen voi heittäytyä kokonaisvaltaisesti.

Itälinnan teosten hahmot tuntuvat usein olevan omissa maailmoissaan, pakenevan todellisuutta tai toisaalta etsivän jotain. Aina ei tarvitse löytää heti perille. Unelmiaan voi tavoitella aina ja matka voi olla tärkeä ja vaikuttaa haluttuun päämäärään. Itälinna päätyi hakemaan taidekouluun vasta aikuisena.

Mitä kohti sinä olet matkalla vai elätkö jo unelmaasi?

Mikä on sinulle tärkeää ja merkityksellistä? Osaatko sanoa miksi?

Musiikki, pelit, kirjat, leikit, innostavat keskustelut: voit miettiä, onko sellaisia asioita, jotka tuovat sinulle mielihyvää ja mihin saatat kadota tai upota niin että aika tuntuu välillä menettävän merkityksensä.

ROOPE ITÄLINNA
Exploring 2026
akryyli mdf-levylle
kuva: Aleks Talve

ROOPE ITÄLINNA
Kosmokset 2026
öljy ja akryyli kankaalle
kuva: Aleks Talve

VÄRIEN MERKITYS

Tutkikaa yhdessä Roope Itälinnan maalausten värimaailmaa.

Minkälaisia värejä taiteilija käyttää?
Mitä ne voisivat kuvastaa tai ilmentää ja minkälaisia tunnelmia ne luovat teokseen?

Tehosteväreillä korostetaan teoksen aihemaailmaa ja muita värisävyjä. Tehosteväri on jokin väri, joka poikkeaa teoksen muusta sävymaailmasta esimerkiksi jossakin yksityiskohdassa (kuten vaikkapa punainen verho sinisävyisessä maalauksessa).
Mitä tehostevärejä löydät Itälinnan maalauksista?
Mitä ne korostavat sinun mielestäsi?

Mitä värejä itse käyttäisit luomaan erilaisia tunnelmia?
Mitkä voisivat olla sopivia tehostevärejä?

ROOPE ITÄLINNA
Peaktime 2024
öljy ja akryyli mdf-levylle
yksityiskokoelma
kuva: Jere Satamo

ROOPE ITÄLINNA
Too Much, Too Little 2024
öljy ja akryyli kankaalle
Heinon taidesäätiön kokoelma
kuva: Jere Satamo

MUSEOVIERAILUN JÄLKEEN

VALOKUVASTA MAALAUKSEKSI

Vuoden nuori taiteilija Roope Itälinna käyttää teostensa pohjana usein itse ottamiaan valokuvia. Kuvaussession lähtökohtana saattaa olla esimerkiksi taiteilijan idea asennosta, ilmeestä tai olotilasta. Lavastetut otokset antavat Itälinnalle ajatuksia, miten valokuva voisi toimia maalauksena. Valokuvan rajaus, valot ja varjot, kuvakulma sekä tunnelma ovat keskeisessä roolissa. Taiteilijan kuvaamat hahmot ovat usein osittain piilossa, selin katsojaan tai syventyneinä omiin ajatuksiinsa.

Jos ryhmälläsi on mahdollisuus käyttää kameroita, jaa oppilaat pareiksi tai pieniksi ryhmiksi.

Vinkki: Jos ryhmälläsi ei ole kameroita käytössä, voitte pohtia sommittelua ja kuvakulmia rajauskehyksten avulla. Tarvittaessa voitte itse tehdä rajauskehyksiä tukevasta pahvista tai kartongista. Hyvä koko on esimerkiksi A4, minkä keskelle leikataan esimerkiksi neliönmallinen aukko 7 x 7 cm tai suorakaiteen muotoinen aukko 7 x 10 cm. Kehyksen avulla voi rajata näkymää kuten kameran linssin läpi.

Ohjeistuksena oppilaille: Pitele kehystä silmäsi edessä. Sulje toinen silmäsi, jotta näet näkymän kaksiulotteisena. Voit säätää rajauskehyksen etäisyyttä kasvoistasi ja testailla erilaisia rajauksia ja sommitelmia.

Näistä rajauksista voi tehdä nopeita lyijykynäluonnoksia tai keskustella ryhmän kanssa kuvakulmista, sommittelusta ja rajauksista (tarkentavat kysymykset alla).

Anna oppilaille seuraavat asiat pohdittaviksi:

- Minkälaisen tunnelman tai olotilan haluaisitte kuvata? Voitte miettiä, minkälaisia maalauksia näitte näyttelyssä ja ottaa niistä inspiraatiota. Yksi vaihtoehto on miettiä omaa lempimusiikkia tai muuta itselle tärkeää asiaa ja pohtia, millä eri keinoilla niitä tunnelmia voisi parhaiten tuoda esiin valokuvassa.
- Valokuvaan voi myös yrittää luoda erilaisia jännitteitä ja tilaa monenlaisille tulkinnoille. Itälinnakin taiteilijana miettii lopullisia sisältöjä ja merkityksiä usein vasta jälkikäteen.

**Kun oppilaat alkavat ottaa kuvia pareittain tai pienryhmissä,
pyydä kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:**

- Jokaiselle annetaan oma kuvausvuoro ja muut toimivat silloin malleina.
  Halutessaan voi ottaa myös selfieitä.
- Kuvakulma: otatteko kuvan lattiatasosta ylöspäin, katseen korkeudelta vai kenties ylhäältä alaspäin?
- Sommittelu: Miten kuvan kohde on aseteltu? Mihin yksityiskohtaan huomio kiinnittyy?
  Voit kokeilla rajata kuvasi niin, että tärkein asia ei olekaan kuvan keskellä.
- Rajaus: Kuinka paljon näytät kohteestasi, mitä jää piiloon?
  Muuttuiko tunnelma, kun rajasit kuvaa eri tavoin?

Halutessanne voitte keskustella valokuvistanne ja erilaisista valokuvausratkaisuista ja lopettaa tehtävän tässä kohtaa.

**Voitte myös jatkaa valokuvista maalaukseen,
jolloin valitaan käytettävät materiaalit ja tekniikka, esimerkiksi:**

- vesivärit
- peitevärit
- akryylimaalit
- digitaaliset piirustusvälineet (jos laitteet ovat käytössä)
- + maalausalusta. Itälinna valitsee maalauksensa taustan yleensä isompana kuin mitä on alustavasti ajatellut, jotta rajausta on mahdollista muokata jälkikäteen.

Taideteoksen toteutus

- Jokainen voi valita ottamistaan kuvista mielestään mielenkiintoisimman.
- Hahmotellaan tärkeimmät asiat, kiinnitetään huomiota sommitteluun, mutta myös valoihin ja varjokohtiin.
- Kuvan värimaailmaa voi muunnella. Voitte halutessanne päättää, että jokainen toteuttaa kuvan vain yhdellä valitsemallaan värillä. Tällöin voi myös miettiä, mitä väri kertoo teoksesta ja miten värivalinnat vaikuttavat tunnelmaan.
- Taustaa voi vapaasti muokata. Esimerkiksi Itälinna otti korona-aikana kuvia kotistudiossaan ja muokkasi taustoja maalausvaiheessa.

On hyvä muistaa, että Itälinna saattaa itse ottaa useitakin referenssikuvia ja maalausprosessin aikana teos voi käydä läpi useita eri vaiheita ja versioita. Taiteilija itse mainitsee, että ei ole hyvä liikaa pelätä riskejä, aiheet kannattaa suunnitella hyvin, mutta jättää tilaa myös luovuudelle. Itälinna myös kertoo, että vaikka mallit ovat hänen läheisiään ja tuttujaan, maalaukset eivät ole muotokuvia, vaan kertovat enemmän hänestä itsestään. Prosessissa saa olla epävarmuutta, epäilystä ja harha-askeleitakin, Itälinnakin pyrkii aina haastamaan itseään ja valitsemaan uusia kohteita ja teemoja. Oppilaillekin voi mainita, että jokainen tekee valitusta valokuvasta oman versionsa.

Lopussa voitte keskustella valmiista teoksista ja teoksen työstämisestä:

- Minkä nimen antaisit omalle teoksellesi?
- Mikä oli tärkein tunne tai ajatus, jota halusit ilmaista maalauksessasi?
  Tuliko teoksesta monitulkintainen?
- Mikä yllätti?
- Millainen fiilis maalauksestasi välittyy?